

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	4870295	Portefeuillehouder(s)	Cathelijne Bouwkamp
Leidinggevende/ programmamanager	Liesbet Hoek	Vertrouwelijk	Nee
Ambtenaar	Marcel van Driel	Datum in college	3 februari 2026
Telefoonnummer	026-3773695	Datum fataal	Nee

Onderwerp: Tijdelijke plaatsing feestadvark in park Sonsbeek

Kernboodschap

In overleg met de eigenaar van het feestadvark (Burgers' Zoo) en de kunstenaar (Florentijn Hofman) zijn we op zoek gegaan naar een nieuwe plek. De locatie park Sonsbeek, de ruimte tussen het Natuurcentrum (Molenplaats) en het watermuseum, vinden eigenaar, kunstenaar en gemeente het [meest geschikt](#). Op deze locatie laat het omgevingsplan geen kunstwerk toe en daarom is er een omgevingsvergunning nodig. De Commissie Omgevingskwaliteit adviseert negatief.

Voorstel

1. Een omgevingsvergunning te verlenen voor de tijdelijke plaatsing (maximaal tien jaar) van het feestadvark in park Sonsbeek.
2. De raad hier met bijgevoegde raadsbrief over te informeren.

Inleiding

In juni 2021 werd het feestadvark weggehaald van haar tijdelijke plek in het Bartokpark en bij Burgers' Zoo opgeslagen voor onderhoud. Vanaf dat moment zijn we (in overleg met de eigenaar en kunstenaar) op zoek gegaan naar een nieuwe plek. Die nieuwe plek is gevonden op het Jansveld in park Sonsbeek. In juni 2024 is duidelijk geworden dat het technisch mogelijk is om het feestadvark in park Sonsbeek te plaatsen. Op deze locatie laat het omgevingsplan alleen geen kunstwerk toe en daarom is er een omgevingsvergunning nodig om hiervan af te wijken. Het besluit om af te wijken ligt nu voor.

Beoogd effect

Het feestadvark krijgt weer een tijdelijke plek in Arnhem en zal binnenkort weer voor iedere Arnhemmer en bezoeker van Arnhem zichtbaar zijn.

Argumenten

1.1 *Het feestardvarken verdient een plek in Arnhem.*

Het feestardvarken is in de afgelopen jaren echt onderdeel geworden van Arnhem. Het heeft dan ook bewezen een publiekstrekker te zijn, kunstliefhebbers bezoeken het graag en kinderen gebruiken het als speelobject. Het feestardvarken is een iconisch beeld, een bekend kunstwerk en speelobject dat graag wordt gezien door Arnhemmers, inclusief het college en de raad.

1.2 *De locatie het 'Jansveld' is de meest geschikte nieuwe plek voor het feestardvarken.*

Samen met de eigenaar Burgers' Zoo en de kunstenaar is gekeken naar mogelijkheden voor een nieuwe plek. In juni 2024 heeft het [college](#) besloten om het feestardvarken op het Jansveld in park Sonsbeek te leggen. Om tot deze nieuwe locatie te komen is een zorgvuldig proces gevolgd waarin de wensen van de eigenaar Burgers' Zoo en de kunstenaar zijn meegewogen en is de roep uit de stad voor een centrale plek meegenomen.

1.3 *In het park Sonsbeek is het plaatsen van tijdelijke kunst mogelijk.*

Park Sonsbeek is een plek rijk aan kunst, permanent en tijdelijk. Het is een plek waar tijdelijke tentoonstellingen plaatsvinden, zoals de Sonsbeek-tentoonstelling. In de parkenvisie is aangegeven dat het bij park Sonsbeek past dat af en toe een nieuw kunstwerk wordt geplaatst. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen tijdelijke kunst (kan altijd, mits er geen blijvende schade ontstaat) en permanente kunst. Dat betekent dat dit in het geval van het feestardvarken, waar we een tijdelijke vergunning voor aanvragen, mogelijk is.

1.4 *Een tijdelijke vergunning geldt voor maximaal tien jaar.*

Het feestardvarken wordt tijdelijk in park Sonsbeek geplaatst. Dit is mogelijk door een reguliere planologische procedure te volgen waarbij een tijdelijke omgevingsvergunning wordt aangevraagd. Een tijdelijke plaatsing is passend in verband met de historische landschappelijke waarde van de locatie.

Kanttekeningen en risico's

1.1 *Door de plaatsing van het feestardvarken wordt het doorzicht vanaf de Zijpendaalseweg beperkt.*

In het park wordt onderscheid gemaakt in twee soorten zichten. Panorama's, dit zijn landschapstaferelen en doorzichten, hier gaat het om een glimp van een object of ruimte. Vanwege de plaatsing van het feestardvarken, dertig meter lang en tien meter breed, op het Jansveld wordt een doorzicht vanaf de Zijpendaalseweg ter hoogte van het Burgemeestersplein richting de witte villa beperkt. De plaatsing van het feestardvarken heeft geen invloed op de panorama's in het park.

1.2 *De locatie op het Jansveld is een beoogde waterberging.*

De parken moeten worden aangepast aan het veranderende klimaat en kunnen van betekenis zijn in de gevolgen van de klimaatverandering voor de stad. Voor de parken gaat het in essentie om maatregelen tegen hitte, droogte en wateroverlast. Een maatregel hierbij is te werken aan een duurzame waterhuishouding, door het water waar mogelijk vast te houden, te vertragen en te bergen. In de parkenvisie is het Jansveld beoogd als locatie om water te bergen na een hevige bui. De plaatsing van het feestardvarken kan invloed hebben op de beoogde waterberging en op waterschade van het kunstwerk. Uit een simulatieberekening van een hevige bui blijkt dat de invloed van plaatsing van het feestardvarken op de waterberging en op waterschade minimaal is.

1.3 *Er zijn omwonenden die niet achter de plaatsing van het feestardvarken staan.*

Omwonenden en belanghebbenden zijn door middel van informatiebrieven en bijeenkomsten betrokken bij de keuze voor de locatie van het feestardvarken in park Sonsbeek. Bewoners en belanghebbenden kunnen zich niet vinden in de gekozen locatie. In de procedure van de omgevingsvergunning zijn mogelijk beroepen en bezwaren te verwachten.

1.4 *De Commissie Omgevingskwaliteit adviseert de aanvraag niet door te zetten.*

Vanwege het plaatsen van een kunstwerk in een monumentaal park is advisering van de Commissie Omgevingskwaliteit aan de orde. De Commissie vraagt hierbij ook advies aan de Rijksdienst voor Cultuur en Erfgoed. De conclusie van de Commissie Omgevingskwaliteit en de Rijksdienst voor Cultuur en Erfgoed is dat de plaatsing van het feestardvarken niet passend is binnen de landschappelijke, ecologische en erfgoedwaarden van het gebied. De maat, schaal, ligging en impact van het object verstoren het bestaande monumentale karakter en de ensemblewerking (de onderlinge ligging van het rentmeesterhuis, het watermuseum, de watermolen en de tussenliggende weide) en bieden geen meerwaarde voor het gebied. Hierdoor adviseren zij de aanvraag niet te verlenen.

Het plaatsen van Het feestardvarken doet afbreuk aan de landschappelijke-, cultuurhistorische- en stedenbouwkundige waarden, maar deze afbreuk is niet onevenredig. De plaatsing betreft een tijdelijke periode. Naast een monumentaal karakter heeft het park ook een maatschappelijke functie voor recreatie, ontmoeting en cultuurbeleving. Het feestardvarken veroorzaakt geen blijvende schade, de situatie is omkeerbaar. Het plan voldoet daarmee aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

1.5 *Het feestardvarken moet na tien jaar opnieuw worden opgeknapt.*

Door het intensieve gebruik en weersinvloeden is het feestardvarken na tien jaar weer aan een opknapbeurt toe. Dit is ook een moment om af te wegen of het feestardvarken een ander plek moet krijgen of dat we er afscheid van nemen.

Financiën

De kosten voor het restaureren en plaatsen zijn geraamd op € 150.000, inclusief advieskosten. De kosten voor de restauratie van het kunstwerk en het terugplaatsen ervan zijn geraamd op € 75.000 en komen voor rekening van Burgers' Zoo. De voorbereidingskosten voor de plaatsing en de kosten voor de afwerking op locatie komen voor rekening van de gemeente en worden geraamd op € 75.000. De begroting van Cultuur voorziet in dekking van deze eenmalige kosten.

Uitvoering

Na vergunningverlening start op het Jansveld in park Sonsbeek de voorbereiding voor de plaatsing van het feestardvarken. Tegelijkertijd wordt het feestardvarken bij Burgers' Zoo opgeknapt. Meteen daarna wordt het feestardvarken verplaatst naar park Sonsbeek en in elkaar gezet. Als laatste krijgt het feestardvarken op de nieuwe plek de laatste verflaag.

Communicatie

Zie raadsbrief.

Bijlagen

Stukken voor college

- Raadsbrief Tijdelijke plaatsing feestardvarken in park Sonsbeek

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsbrief Tijdelijke plaatsing feestardvarken in park Sonsbeek